

GUÍA PARA A CLASIFICACIÓN DE RESIDUOS NOS PUNTOS LIMPOS

**XUNTA
DE GALICIA**

Puntos Limpos

Recepción

Separación
selectiva

Almacenamiento
temporal

dos residuos municipais de especiais características achegados voluntariamente polos cidadáns

Débense xestionar de forma adecuada para maximizar as posibilidades de **recuperación e reciclaxe dos materiais**

Programa de Control e Seguimento de PL - *Principais problemas detectados*

SEPARACIÓN SELECTIVA

- Clasificación deficiente en moitos casos → mesturas de residuos

ALMACENAMIENTO TEMPORAL

- Deficiencias no almacenamento;
- Etiquetaxe inexistente ou incorrecto;
- Tempo que permanecen os residuos nas instalacións é excesivo;
- Falta de rexistro de residuos

Incremento dos roubos nas instalacións

- Provocan danos e roturas nas instalacións

- ❖ Riscos para a saúde, e contaminación ao medio ambiente
- ❖ Limitación das posibilidades de reutilización e reciclaxe dos materiais
- ❖ Encarecemento da xestión, debido á unha mala calidade dos residuos

Programa de Control
e Seguimento de
Puntos Limpos

- Detección de problemas comúns
- Asesoramento e formación a concellos,
operarios e xestores

Elaboración dunha
**GUÍA DE BOAS
PRÁCTICAS**

GUÍA PARA A CLASIFICACIÓN DE RESIDUOS NOS PUNTOS LIMPOS

Dirixida principalmente aos **operarios** que desempeñan o seu labor nos puntos limpos de Galicia, con información sinxela para **separar os diferentes residuos** que se recollen nestas instalacións.

A información preséntase dunha maneira **moi visual**, a modo de **fichas explicativas** que indican en que contedor se debe depositar cada tipo de material, incidindo especialmente naqueles casos que con maior frecuencia dan lugar a confusión.

O obxectivo é **maximizar as posibilidades de recuperación**, reciclaxe e valorización posterior dos diferentes materiais achegados.

CONTIDOS DA GUÍA

Introdución:

Que é un
punto limpo?

Descrición das
instalacións

Residuos
aceptados

Residuos non
aceptados

A Guía distingue **3 categorías** de residuos: **residuos non perigosos**, **residuos perigosos** e **RAEEs**

M
O
D
E
L
O

D
E

F
I
C
H
A

Colector para **MADEIRA**

Tipo de residuo

Möbles integramente de madeira: roperos, portas, librerías, estantes, caxos, camas (sábalo estruturas metálicas), mesas e cadeiras, etc.

SI

Exemplos de residuos que **SI** corresponden ao contedor

▶ Rodapés

▶ Táboas e taboleiros

▶ Caixas de embalaxe

▶ Pális

▶ Escaleiras de madeira

▶ Paredes aglomeradas de madeira (consultar sector)

▶ Táboas de encerrados e obras menores domiciliarias

Recoméndase desmontar, comprimir ou triturar a madeira na medida do posible para optimizar o almacenamento

▶ Restos de podas de árbores e arbores

▶ Cartóns

NON

Exemplos de residuos que **NON** corresponden ao contedor e que adoitan xerar dúbidas

▶ Elementos de construción de poliestireno, PVC ou urelitas

▶ Plásticos

13

Para os residuos perigosos e os RAEEs, indícase a segregación por tipoloxía de residuo e recomendacións de xestión

FICHAS EXPLICATIVAS

RESIDUOS NON PERIGOSOS

ALMACENAMIENTO E
SEGREGACIÓN DE REIDUOS

- Envases lixeiros
- Papel e envases de cartón
- Envases de vidro
- Plásticos de diferentes tipos (excluído envases)
- Plásticos agrícolas
- Porexpan
- Restos metálicos
- Madeiras
- Restos de podas
- Outros voluminosos
- Entullos de obras menores
- Vidro plano e cristal
- Pneumáticos usados

Exemplo das fichas de RESIDUOS NON PERIGOSOS

Colector para RESTOS METÁLICOS DO FOGAR

SI

- Somieres
- Antenas
- Aramios de conchóns
- Bicicletas ou triciclos
- Andadeiros
- Mesas
- Cadeiras e mobles metálicos
- Outros armazóns metálicos
- Tubos metálicos
- Outros elementos metálicos:
Cerrados de aramio, puntais, estadas, valados, escaleiras, ferramentas manuais, tapas e tapóns metálicos, portas, fiestras e marcos de aluminio

**SI SE DEPOSITAN NO
MESMO CONTADOR**

**NON SE PODEN DEPOSITAR
NO MESMO CONTADOR**

NON

- Envases baleiros contaminados e aerosols
- Aparatos eléctricos ou electrónicos, grandes ou pequenos electrodomésticos (RAEE's)

Os que contiveran produtos perigosos: pinturas, vernices, aceites de motor, outras substancias perigosas
ANTE CALQUERA DÚBIDA, CONSULTAR A ETIQUETA DO ENVASE

Exemplo das fichas de RESIDUOS NON PERIGOSOS

Colector para **ENTULLOS DE OBRAS MENORES**

SI

- ▶ Cascotes, entullos e terras procedentes de obras domésticas, bloques e ladrillos
- ▶ Lavabos, inodoros, pratos de ducha, bañeiras
- ▶ Tellas
- ▶ Baldosas e outros elementos cerámicos
- ▶ Adornos, xarróns, testos cerámicos
- ▶ Restos de louza doméstica de cerámica

RESIDUOS QUE **SI**
SE DEPOSITAN **MESTURADOS**

RESIDUOS QUE **NON** SE
PODEN **MESTURAR**

NON

- ▶ Elementos de construción de PVC ou políester
- ▶ Uralitas
- ▶ Vidros
- ▶ Espellos
- ▶ Parabrisas rotos
- ▶ Plásticos
- ▶ Tubos
- ▶ Porexpan
- ▶ Restos de podas
- ▶ Madeiras de obras
- ▶ Aparatos eléctricos e electrónicos (RAEEs)

FICHAS EXPLICATIVAS

RESIDUOS PERIGOSOS

ALMACENAMIENTO E
SEGREGACIÓN DE REIDUOS

- Envases baleiros contaminados
- Restos de pinturas, tintas, disolventes...
- Aceites vexetais e minerais
- Baterías e acumuladores de chumbo
- Filtros de aceite de motor
- Absorbentes
- Papel fotográfico e radiografías
- CDs e DVDs
- Pilas e baterías de móbiles, ordenadores...
- Medicamentos caducados
- Residuos de fibrocemento con amianto
- Envases de fitosanitarios

Exemplo das fichas de RESIDUOS PERIGOSOS

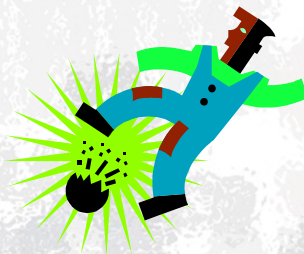

Almacenamento en compartimentos estancos

RESIDUO PERIGOSO

Xestión a través dos SIXs

Advertencias da toxicidade

Almacén de RESIDUOS PERIGOSOS

 Cada residuo no seu colector independente

▶ Envases baleiros contaminados, 2 tipos: metálicos ou plásticos, aerosóis e envases a presión que conteñen unha matriz porosa

▶ Pinturas, tintas, disolventes, pegamentos, vernices
Co seu envase ben pechado

SI

▶ Envases de fitosanitarios

SIGFITO
Recoméndase dirixir ao usuario á cooperativa ou centro de compra

▶ Aceites minerais, graxas e outros lubricantes de vehículos

SIGALUS
Recoméndase a adhesión ao Sistema Integrado de Xestión

▶ Baterías e acumuladores de chumbo

▶ Filtros de aceite de motor

▶ Tóner e cartuchos de impresoras

▶ Aceites vexetais e graxas de cociñados

▶ Trapos taller

▶ Roupas impregnadas de substancias contaminantes

▶ Absorbentes

Ante calquera dúbida, consultar a etiqueta do envase:

Exemplo das fichas de RESIDUOS PERIGOSOS

Almacén de **RESIDUOS PERIGOSOS**

Cada residuo no seu colector independente

► Papel fotográfico, negativos, radiografías

► Cámaras de 1 uso

► Discos óp DVD

SI

► Pilas: cadradas convencionais, de botón, recargables e outras baterías (de móbiles, orde Consultar co xestor a separación por tipos

RECOMPILACIÓN DE
MÚLTIPLES TIPOLOXÍAS

► Medicamentos caducados

Recoméndase dirixir ao particular a unha farmacia con punto SIGRE

RESIDUOS QUE REQUIEREN
DUNHA ESPECIAL ATENCIÓN

► Residuos de fibrocemento con amianto. Elementos construtivos de fibrocemento procedente de obras e demolicións: teitos, paneís de illamento. Cando se admita no punto limpo, teñen que depositarse nun colector separado. Non se poden mesturar con: outros entullos de obras, ningún tipo de residuo

FICHAS EXPLICATIVAS

RESIDUOS DE APARATOS ELÉCTRICOS E ELECTRÓNICOS (RAEE's)

ALMACENAMIENTO E
SEGREGACIÓN DE REIDUOS

- Grandes electrodomésticos con fluídos refrigerantes
- Grandes electrodomésticos sen fluídos refrigerantes
- Pequenos electrodomésticos
- Equipos de informática/comunicación e aparatos electrónicos de consumo
- Ferramentas eléctricas
- Xoguetes e equipos deportivos e de ocio
- Aparatos de alumado

Exemplo da ficha de RAEEs

APARATOS ELÉCTRICOS E ELECTRÓNICOS (RAEEs)

 Recoméndase a adhesión ao convenio marco cos sistemas integrados de xestión de RAEE's

▶ **Grandes electrodomésticos con fluídos refríxerantes:**
frigoríficos, conxeladores, equipos de aire acondicionado

▶ **Pequenos electrodomésticos:**
aspiradoras, ferro de pasar, torradoras, cafeteiras, cepillos eléctricos, máquinas de corte e afeitado, reloxs, básculas...

▶ **Grandes electrodomésticos sen fluídos:**
lavadoras, secadoras, cociñas, lavalouzas, estufas, microondas, ventiladores, placas eléctricas

SI

Exemplo da ficha de RAEEs

APARATOS ELÉCTRICOS E ELECTRÓNICOS (RAEEs)

Recoméndase a adhesión ao convenio marco cos sistemas integrados de xestión de RAEE's

SI

▶ **Equipos de informática/comunicación e aparellos electrónicos de consumo:**
ordenadores de sobremesa e portátiles, impresoras, calculadoras, teléfonos, fax, radios, televisores, vídeos, cámaras, instrumentos de son e música

▶ **Ferramentas eléctricas:**
martelos e trades, lixadora, serras, cortacéspedes

▶ **Xoguetes e equipos deportivos e de ocio:**
trens, coches, avións, e outros obxectos eléctricos, consolas, videoxogos, máquinas de xogo e apostas, equipos de ximnasia

▶ **Aparatos de alumado:**
tubos fluorescentes, lámpadas de sodio, luminarias sen lámpada, outras... (Excluídas as lámpadas de filamento)

Os RAEE's deben almacenarse adecuadamente, en superficies impermeables e cubertas para a protección contra a intemperie

UNHA GUÍA FERRAMENTA DE TRABAJO

A Guía deseñouse como unha **ferramenta de traballo e consulta** para clarificar as dúbidas que poidan xurdir en canto á clasificación de residuos.

Nesta guía indícanse unhas **pautas para a correcta segregación** dos diferentes tipos de residuos.

En cada punto limpo o tipo de segregación pode variar, segundo o equipamento e medios das instalacións e as **recomendacións dos xestores autorizados**.

NOTAS

No reverso de cada ficha, inclúese un apartado de **NOTAS** para que os operarios, ou xestores, especifiquen as **particularidades sobre a clasificación** e o almacenamento dos materiais achegados.

ACCESO LIBRE AOS CONTIDOS DA GUÍA

A difusión dos contidos pretende achegar coñecemento
na procura da **colaboración de toda a cidadanía** no círculo da reciclaxe

A Guía atópase dispoñible na páxina web do
SIRGa, e pódese descargar na seguinte
ligazón:

<http://sirga.cmati.xunta.es/guia-de-clasificacion-de-residuos>

Información Pública

**Boas
Prácticas
na xestión
dos Puntos
Limpos**

Boas prácticas: no Punto Limpo

SEÑALIZACIÓN NAS INSTALACIONES

- Manter actualizado o cartel de horarios de apertura e contacto telefónico
- Carteis de precaución nas instalacións
- Identificar os residuos correspondentes a cada contedor, para evitar a confusión entre os usuarios

Boas prácticas: no Punto Limpo

LIMPEZA NAS INSTALACIÓNS

- Por seguridade para os traballadores e os usuarios
- Evitar a acumulación de residuos na explanada, e nas inmediacións do PL
- En caso de derrames, limpar a zona cos produtos específicos
- Arqueta de seguridade en bo estado

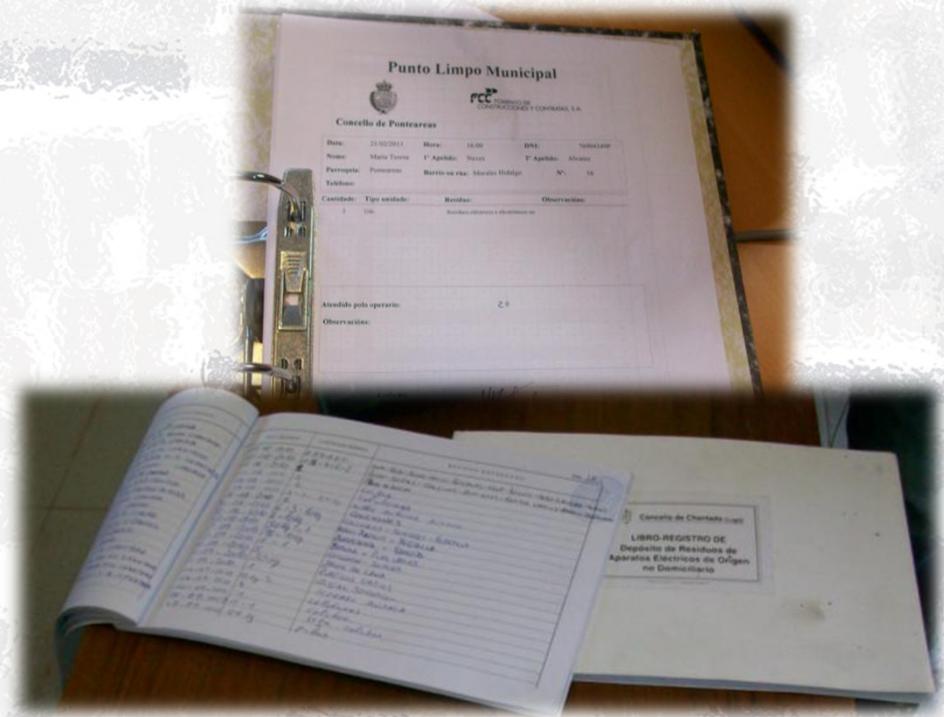

Boas prácticas: no Punto Limpo

FORMACIÓN E RESPONSABILIDADE DOS OPERARIOS

- Coñecer a lexislación vixente en materia de residuos
- Saber perfectamente onde vai cada residuo, para evitar IMPROPIOS
- Indicar debidamente onde deben depositar os residuos os usuarios
- Cubrir o Libro de Rexistro, para despois entregalo ao Concello e poder extraer datos interesantes
- Non entregar residuos a xestores que non estean autorizados

Boas prácticas: no Punto Limpo

EQUIPAMENTOS ADECUADOS

- Contedores axeitados para cada tipo de residuo
- Contactar cos xestores autorizados, ou os SIXs, para a obtención do equipamento necesario
- Especialmente importante no caso dos RP (cumprimento de condicións de seguridade para o traballador, os usuarios, e o medio ambiente)

Boas prácticas: no Punto Limpo

CLASIFICACIÓN

- Non mesturar os diferentes tipos de residuos nun mesmo contedor
- Evitar destinar un contedor a “REXEITAMENTOS”
- Depositar os residuos dentro dos contedores correspondentes (non deixalos na superficie)
- En caso de dúbida, é mellor consultar ao xestor ou á CMATI

Boas prácticas: no Punto Limpo

ALMACENAMIENTO

- Seguir as indicacións dos xestores e os SIXs
- Non exceder o tempo máximo de almacenamento permitido por lei
- Cumprir os requisitos de etiquetaxe, coa información requirida segundo lexislación vixente

Boas prácticas: no Punto Limpo

**NO PUNTO LIMPO,
CADA RESIDUO TEN
O SEU LUGAR**

Recomendacións de almacenamento:

- ✓ *Baterías:* deben levar pechados os depósitos que conteñen os ácidos
- ✓ *Radiografías:* sen sobre e sen bolsa
- ✓ *Pilas:* sen envoltorios; separar as de botón do resto
- ✓ *Envases metálicos contaminados:* aínda que estean baleiros, son RP (teñen restos de pinturas ou vernices...)
- ✓ *Voluminosos:* separar os distintos materiais (desarmar mobles, colchóns...)
- ✓ *Papel-cartón:* pregado para ocupar menos volume
- ✓ *Vidro e cristal:* non é o mesmo → envases de vidro no iglú verde, e o resto noutro contedor específico

Boas prácticas: no Punto Limpo

Segregación correcta → máxima valorización

Boas prácticas

Responsabilidade das ENTIDADES LOCAIS

- *Servizo obrigatorio: recollida, transporte e tratamento dos residuos domésticos xerados nos fogares, comercios e servizos na forma en que establezan a súas respectivas ordenanzas [Lei 22/2011].*

Coa cidadanía

- Promover o uso do punto limpo entre a cidadanía (difusión nos medios, web do Concello, taboleiros e bandos municipais...);
- Mellorar a sinalización de acceso ao PL;
- Dispor dun servizo de recollida a domicilio e teléfono de atención ao usuario;
- Comunicar á CMATI os cambios nos horarios e tipoloxías de residuos aceptados no PL.

Cara unha correcta xestión do PL

- O persoal responsable debe coñecer a lexislación vixente en materia de residuos e os Convenios existentes (SIXs, Deputacións Provinciais, Xunta de Galicia...);
- Libro de Rexistro (*coas tipoloxías e cantidades de residuo xestionadas*) → para planificación de melloras necesarias na xestión do PL (memoria anual);
- [continúa...]

Boas prácticas

Responsabilidade das ENTIDADES LOCAIS

Cara unha correcta xestión do PL

- Contemplan o custe real que supón esta instalación, e axustar as taxas municipais;
- Contar sempre con xestores autorizados para a actividade de xestión da instalación, recollida e transporte, e tratamento de residuos;
- Negociar cos xestores; buscar e comparar para conseguir a mellor oferta;
- Priorizar aqueles xestores que realicen a valorización material e a enerxética, antes que a eliminación;
- Valorar o servizo compartido con outros concellos → reduce o custe de xestión.

Responsabilidade dos XESTORES

- Estar debidamente autorizados para a xestión das instalacións de PL e dos residuos aceptados, así como recollida e transporte, e tratamento final;
- Formar aos traballadores responsables das instalacións;
- Cumprimentar o Libro de Rexistro e elaborar unha memoria anual coas cantidades de residuos xestionadas e o seu destino

Boas prácticas

Gracias pola súa atención

PROGRAMA DE CONTROL E SEGUIMIENTO DE PUNTOS LIMPOS (PXRUG 2010-2020)

Contacto:

981.957.519

tecnicos.coordinacion@xunta.es

GUÍA PARA A CLASIFICACIÓN DE RESIDUOS NOS PUNTOS LIMPOS

XUNTA
DE GALICIA

Convenios e SIXs aos que poder adherirse

Convenios e SIXs aos que poder adherirse

Convenio de RAEEs

SIX: Ecotic, Eco-RAEE, ERP, Ecoasimelec, Ecofimática, Tragamóvil, Ambilamp, Ecolumn

Convenio de Pilas

SIX: Ecopilas, ERP, Ecolec

Convenio de Pneumáticos fóra de uso

SIX de aceites industriais usados

SIX de envases fitosanitarios usados

SIX de medicamentos caducados e envases de medicamentos